

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

ună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr., a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la Tipografia „soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploiești

Pro domo.

Sibiu, 25 Februarie n.

(§). Să punem la o parte, pe un moment, luptele politice ce le purtăm și trebuie să le purtăm cu stăpânirea, și să discutăm cu calmitate o chestie, care ne privește numai pe noi, — gazetarii. Înțelegem, natural, gazetăria română din „fericită” țeară ungurească.

Să nu creadă nime, că gazetăria la noi e un lucru atât de ușor cum ea se pare a fi la prima vedere. Presa noastră nu e așternută pe rose, ci pe spină. Și spinii rănesc câte odată, amar și simțitor.

Cel-ce a avut fericirea se face parte din gremiul unei redacții, va ști să povestească multe lucruri neplăcute, întimpinate în redacție.

Nu înțelegem necazurile ce le avem în sus, cu puterea de stat, care ne controlează ca pe niște adevărați criminali, și la cea mai mică abatere dela litera legii penale ne trage la răspundere și ne aruncă în temniță, — ei înțelegem neplăcerile ce le avem în jos, cu publicul cetitor.

O gazetă, are să fie în prima linie organ de luptă națională, în a doua linie organ de informație. Lupta o ducem noi, cei din centru, așa cum știm și cum putem, dar informațiile necesare trebuie să ni-le dea cei din afară. Și ar trebui să ni-le dea în mod obiectiv și exact, pentru-că numai în acest caz, putem noi, cei din centru, să ne formăm judecata corectă și dreaptă în chestia sulevată.

Presa e forul suprem în chestii de interes public, pentru-că ea reprezintă opinia publică, ear' verdictul presei numai atunci poate să fie acceptat de infalibil, dacă e întemeiat pe informațiuni exacte.

Se întâmplă aceasta în presa noastră română?

Nici-decum!

Ceții, vă rog, toate gazetele românești, luni de-arîndul, și veți afla, că rar e omul care vine să le informeze în chestii de interes public, de interes curat național. Cele mai multe informațiuni ce le primesc din afară ziarele noastre, sunt de caracter curat personal. Fiecare preot, fiecare învățător, fiecare cărturar dela sate, nu ia condeiul în mână să scrie ceva pentru gazete decât numai atunci, când: sau e atacat din o anumită parte și vrea să se apere, sau vrea el însuși să atace.

Întreaga informație ce o primește presa noastră dela oamenii dela țeară,

nu stă dar' din alta decât din: acuzări sau apărări; ori apoi, ce e tot atât de rău: din laude proprii.

Ar trebui să creadă omul, că întreaga noastră viață publică nu stă din alta decât din certe și dușmăni, și că noi nu avem la activul nostru decât numai fapte urite, cari au să fie reprobate în presă și din partea presei.

De fapt nu e așa; dar' la aparență se pare că într'adevăr așa ar fi.

E un moment de mare importanță momentului acesta, care trebuie examinat bine, ca să vedem de unde vine răul, cari îi sunt motivele determinante și cum ar pute fi nimicit.

Căci cert e, că nu e frumos, nu e bun, e păgubitor chiar și trebuie delaturat răul acesta.

Care e motivul acestei triste aparițiuni?

Școala! Nu școala de afară, dela sate, care poate să fie cea mai bună, ci școala noastră, gazetărească, la care ei face educația publicului nostru din afară.

Noi suntem așa, gazetarii, cari reprezentăm opinia publică, și necesarmente așa trebuie să ne fie și publicul informator, pentru-că noi ni-l-am educat. A învățat în școala noastră.

Nici noi nu știm alta decât să ne acuzăm reciproc, și să ne apărăm în contra acușărilor ce ni-se aduc, ori apoi — să ne lăudăm.

Tot ce e bun, vine dela noi, tot ce e rău, vine dela ceilalți. Noi suntem adevărații reprezentanți ai poporului ceialalți sunt simpli usurpatori. Noi suntem veritabili apărători ai intereselor naționale, ceilalți sunt numai imitatori, contrabandisti, speculanți.

N'am avut bărbat în sinul neamului nostru, dintre cei mai sus puși și dintre cei mai destoinici, din care să nu fi făcut noi obiect de batjocură în scopul de a-l discredita. Am găsit la fiecare câte un cusur, și l-am exploatat în abundență. Parcă cineva ar pute să fie perfect cu desăvârșire.

E bine; dacă așa ne este școala, putem să așteptăm alte rezultate decât acelea pe care le avem? Și să nu creadă nime că aceasta se întâmplă numai astăzi; așa a fost de când ne aducem aminte. Gazetele noastre totdeauna au stat pe picior de răboiu; una în contra celeilalte.

Nu înțelegem rostul luptei între frați, pentru-că rost nu are. Servim unei singure cauze, mare și sfântă, și dacă lei-colea sunt deosebiri de vederi între noi, ni-le putem spune cu frumosul, fără împunsături și fără ghionturi.

Să lăsăm împunsăturile. Să începem o școală nouă gazetărească. Să nu

uităm, că presa este oglinda stărei noastre intelectuale, și tristă lumină se revarsă din această oglindă când nu vezi în ea alta decât atacuri, învinuiri, suspiciuni, împunsături.

Și să nu uităm, că sunt lucruri, cari ori-cât de adevărate să fie, nu se spun în presă; în interesul nostru al tuturor nu se spun.

N'am făcut alusii la nime; am vorbit în general. Cine vrea să se înțeleagă, ne va înțelege.

Sibiu, 25 Februarie n.

Școale de stat. Se știe că ministrul maghiar de culte și instrucțiune publică a primit autorizație dela parlament, ca în cadrul bugetului să ridice o mie de școale de stat, ca suvenir — millenară. În ministerul de culte s'a compus acum conspectul despre prima serie a școalelor de stat, ridicale pe baza acestei împunerici parlamentare, și ziarele maghiare sunt vesede, că din 134 de școale de stat ce s'au ridicat, 57 numai cad pe Maghiari, ear' restul de 77 pe naționalități. Presa maghiară vede aici un colosul progres pe terenul — maghiarisării.

Sinagăgire și miopie. Le-a ridicat guvernul maghiar printre naționalități, nu e vorbă, dar' se spună guvernul cine-și pune piciorul în ele? Naționalitățile sigur că — nu!

Pacificarea naționalităților. Se scrie din Budapesta, că procurorul de acolo a intentat un nou proces de presă ziarului Narodni Noviny pentru un articol intitulat „Slovaci și coroana sfântului Ștefan”.

Jeszenszky merge înainte cu pacificarea naționalităților.

Proces de presă. În procesul de presă, intentat „Tribunei Poporului” și pertractat în fața curții cu jurați din Oradea-mare, s'a adus, cum am anunțat deja, sentență osânditoare. Verdictul juraților a fost adus cu unanimitate de voturi, în toate întrebările puse. Apărarea dlui avocat Dr. Aurel Lazar a fost frumoasă și temeinică, dar' — zădarnică. Tribunalul a croit apoi, pe baza verdictului juraților, pedeapsă de două luni temniță de stat și 10 fl. amendă.

În contra sentenței s'a dat recurs de nulitate, ear' osânditul, E. Măglașiu, a fost lăsat liber pe garanță.

Pentru fuziune. „Pester Lloyd” e încântat de venirea lui Széll la putere. De altcum „Pester Lloyd” era încântat

și dacă venea Tisza Pista sau Pittyi Palkó la putere.

— „Partidul liberal” — zice „P. L.” — nu trebuie să examineze ființa compromisului și nu trebuie să caute care i-a fost prețul. Compromisul înseamnă pacea, ear' pacea înseamnă, că trebuie țerei vor fi conduse pe cale constituțională. Lui Széll i-se cuvine mulțumire pentru angajamentul luat, cu atât mai virtos, că nu e ademenitoare perspectiva ce i-se deschide! „P. L.” constată apoi, că fuziunea s'ar pute face într'o formă oare-care și speră, că deși nu la moment, dar' peste un anumit timp totuși se va face.

Am subliniat unele pasaje, pentru-că sunt interesante și semnificative.

Parlamentul maghiar abia se va pute redeschide Mercuri. Până atunci se vor face formalitățile necesare, anume: ratificarea compromisului din partea tuturor partidelor din dietă și publicarea autografelor, referitoare la dispensarea vechilor și numirea noilor miniștri.

Din Budapesta.

— 23 Februarie n.

Compromisul e faptă împlinită. S'a legat astăzi în bună înțelegere. Conciliantă, foarte multă conciliantă s'a văzut din ambele părți, semnul, că atât guvernul cel nou, cât și șefii opoziției erau convinși, că actuala stare de lucruri trebuie îndreptată, ca să nu ducă țeara la desastru și mai mare.

Întregul compromis e cuprins într'un proces verbal, stătător din patru puncte. În punctul întâiu opoziția face promisiune, că nu va împedea votarea indemnării și a provisorului, la cererea noului guvern. Punctul al doilea se referă la votarea bugetului. În punctul al treilea se stabilește un fel de jumtium între legea despre judecătoria curială și între modificarea regulamentului de casă, așa ca una să nu se poată face fără alta. În fine, în punctul al patrulea, opoziția promite votarea pactului cu Austria, până la 1903, în înțelesul formulei lui Széll.

La procesul acesta verbal sunt alăturate trei anexe, ca acte întregitoare; anume: proiectul de lege despre judecătoria curială în chestii electorale, proiectul despre modificarea regulamentului de casă, și formula lui Széll, referitoare la legarea pactului cu Austria.

În legea despre judecătoria curială sunt cuprinse toate ideile și dorințele lui Apponyi.

Sunt acceptate din partea guvernului următoarele principii: funcționarii

publici nu pot lua parte la corteșiri în favorul candidaților; fibreul și solgăbi-reul nu poate să păsească de candidat în cercul electoral pus sub administrația sa; restanța de dare nu nimicește dreptul electoral; președintele de alegere, în cas că abuzează cu dreptul ce-l are, comite delict care se va pedepsi cu temniță ordinară până la șese luni. Până acum, pedeapsa ce li-se dicta președinților abuzivi de alegere, era amendă în bani, atunci când li-se putea dovedi abuzul; dar' cu greu li-se putea dovedi.

Regulamentul de casă nu se modifică decât numai în direcția, ca obstrucția tehnică să fie pe viitor imposibilă. Restrângerea dreptului de discuție, propusă de Tisza Pista, a fost respinsă din partea opoziției și abandonată și din partea guvernului. Obstrucția tehnică se va împedea pe viitor astfel: se vor stabili două feluri de votare, simplă și nominală. În chestiuni de formă nu se admite decât votarea simplă. S'a mai primit apoi următoarea dispoziție: discuția începută asupra interpretării regulamentului de casă, sau asupra stabilirei ordinii de zi pentru ședința următoare, trebuie să se termine încă în ziua aceea; precum și dispoziția, ca la modificarea procesului verbal să nu poată vorbi mai mulți deputați decât numai patru. În fine, pentru ținerea unei ședințe secrete, se vor cere în viitor douăzeci de subscrieri, în loc de zece, de până acum.

Legarea compromisului a provocat mare mulțumire în toate cercurile parlamentare. Deși e vacanță, cluburile sunt totuși pline, și deputații discută și fac combinațiuni. Astăzi au sosit la clubul liberal mulți comiți-supremi, cari așteaptă cu nerăbdare să vadă cine are să le fie stăpânul la resortul internelor.

Îndeosebi pe tema aceasta se fac multe combinațiuni. E de neînțeles, cum Széll i-a rezervat sieși ministerul internelor, când se știe că forța sa nu e administrația, ci finanțele. Cei mai mulți sunt de părerea, că Széll ține rezervat ministerul de interne pe seama contelui Apponyi, cu care mai curând sau mai târziu se va uni, pentru a pune baze unui nou partid de guvernament. Întreaga reformă administrativă, de care stăm foarte aproape, noul ministru-preșident ar voi să o predea contelui Apponyi spre efectuare și executare.

Firește, toate acestea sunt combinațiuni, tot așa ca și acelea, că postul de ministru de interne e rezervat pe seama contelui Tisza Pista.

Decamdată de importanță e numai aceea, că Széll va face declarațiuni asupra programului său de muncă în

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Serata de ieri.

— Dare de seamă — sentimentală. —

Sibiu, 25 Februarie n.

Doamna mea!

„Mi-ai spus că nu-mi șade bine să fiu sentimental. Să fiu vesel. Veselia naște spirit.”

Vesel am plecat aseară la serata musicală-declamată, cu intenția să scriu o dare de seamă cât se poate de veselă, — ca să-ți placă. Voiam să fiu cu spirit.

Dar' cum am intrat în sala mare dela „Gesellschaftshaus” mi-am perdut buna dispoziție. „Mi-am adus aminte de miile de Români cari umpleau pe vremuri sala aceasta; de pădurea de steaguri ce fluturau în ea; de cununa de dame cari o împodobeau cu prezența lor și m'am înduioșat. Am fost cuprins de nou de sentimentalismul meu cronic. Așa sunt eu; slab de nervi. Vai, imi ziceam, unde sunteți voi, zile de glorie și de fală națională?..

„Mi-am căutat un loc bun, în apropierea scenei, ca să pot vedea bine și să pot auzi și mai bine; să-ți pot refera exact despre cele văzute.

Sala era plină. Tot ce are Sibiu mai de frunte și mai elegant era de față. Civili și militari.

Tineam programul în mână. Atăta suvenir voi duce dela serată, — imi ziceam. Programul și impresiile. Și pe când alții vor sta veseli la masă și vor ciocni paharele cu celebra noastră tragediană, eu voi sta la masa mea de brad, voi asculta cum imi cântă griul și-mi voi pune impresiile pe hârtie. Măne le vei ceti, și le va ceti și o oare-care și veți zice amândouă: „vai, ce prostii — sentimentale!”

Eram în apropierea corului dlui Dima. Ce atmosferă plăcută. Coristele formau două rânduri de „angeri” albi, — cum ar zice Scaron. Cu așa eleve tot dirigent de cor să fie! Și cu ce căldură aplaudau angerașii dlui Dima! Bietele mânășfe. Dar' așa cere — colegialitatea.

— A, gata! zise una. Să ncepe! Militarii urcă scena, în frunte cu valorosul lor dirigent, și execută două piese, așa cum numai o musică militară bine instruată poate să le execute.

Publicul sibiian, cum știu, din fire cu bun gust artistic, aplaudează. Asta e răspalată prestațiunei bune.

De cealaltă parte A-mos-fera părea a fi și mai plăcută decât în partea mea. Acolo erau artistele seratei.

Se face tăcere și apare pe scenă d-șoara A. Bărsescu. Furtună de aplause izbucnește în sală la vederea ei. Pu-

blicul sibiian e fermecat de tragedia noastră. E hipnotizat. Arta ei, neîntrecută ei artă, l'a captivat cu desăvârșire.

Și d-șoara Bărsescu a recitat câteva produse literare, așa cum numai ea știe. Cu întregul foc sacral al genului ei. Publicul o ascultă în perfectă atențiune; o ascultă și aplaudează; ear' o ascultă și ear' aplaudează. Și ar asculta-o și ar aplauda-o până dimineața.

De arta d-șoarei Bărsescu nu se satură omul nici-odată. Ai dori să o ascuți mult, în continuu, totdeauna.

Apare pe scenă doamna Elena Allina și cântă la piano trei piese, cu eleganță și perfecțiune. D-nei Allina nu-i lipsește numele bun de mare artistă în piano, ear' prestațiunea de ieri a confirmat aceasta.

Natural că publicul i-a răspălit prestațiunea cu lungi aplause, binemeritate și binesimțite.

Tot așa și prestațiunea d-șoarei Bertha Binder, care a cântat două cântece dragălașe, cu melodioasa ei voce de sopran. Acompaniarea pe piano i-a făcut-o d-șoara Eugenia Simonescu. Aplausele au fost atât de furtinoase, încât a doua cântare a trebuit să fie repetată.

Și ear' a urmat ea, celebra noastră artistă, fala noastră națională, d-șoara Bărsescu.

A recitat alte poezii, cu același efect captivant ca totdeauna. A recitat și o poezie românească.

După o scurtă pauză a urcat scena corul dlui Dima. Un rînd de coriste înainte și alt rînd de coriști la spatele lor. În frunte dirigentul, mîiestrul.

A cântat cunoscutele și frumoasele compoziții ale dlui Dima: „Scumpă dragă copilă”, — „Așa am fost urșib” — și „Nu-i dreptate nu-i”. Corul dlui Dima știe că n're lipsă de complimente. Își are rentimele se! — Că e entuziasmat a provocat ieri-seară vei înțelege dacă-ți spun, că cântarea din urmă a trebuit să o repeteze.

Și ear' a venit d-șoara Bărsescu pe scenă și a recitat în nemțește frumoasa baladă a lui Kiss József intitulată „Iudith” (Simon Iudith). Efectul a fost fascinant. A mai recitat și alte poezii, de diferiți autori, în mijlocul aplauselor ce o acopereau după fiecare poeziță.

Încheierea seratei a făcut-o musică militară, cu o nouă prestațiune clasică.

Așa a decurs serata de ieri, doamna mea, despre care-ți fac raportul de față.

Dacă nu e destul de fidel, nu e vina mea; astfel de plăceri nu se pot descrie; omul, trebuie să le guste singur.

De aceea, sper, că la proxima oca-siune vei asista în persoană, ca singură să-ți croești judecata. Va fi și mai dreaptă și mai competentă judecata d-tale decât a mea. D-ta, ca artistă (sibiience și lu-gojencele toate sînt artiste), ești mult mai chemată să apreciezi prestațiunile

unei serate musicale-declamatrice decât mine, care nu sînt nici „musical” nici „declamator”. Nu sînt, cum bine știi, decât un simplu

Eu.

Post-scriptum.

— La „Cartea de chipuri...”, de Andersen. —

„Ieri mi-am prins un nou prieten, povestii într'o seară luna, plină de dragoste și blîndețe. Ne-am cunoscut mai astă-vară, când întîmplarea m'a făcut să vin mai de vreme la postul meu de noapte, și să-l găsesc jucându-se pe pa-jiștea verde dinaintea casei lor. Era drăguț din cale afară, și mai cu seamă când îl prindea risul cu virsta-i de un an și jumătate, zău, părea mai mult un Amor sglobiu..... Soarele care tocmai atunci apunea, roșu și cu ochii împăngeniți de osteneala drumului făcut, la vederea prietenului meu într'atâta se învioră, încât nu se puti stă-păni până nu-l puse căte o sărutare lungă pe amîndoi obraji, din cari apoi deodată răsăriră doi trandafiri mari și de o frumseță divină.

De-aici încolo ne-am văzut mai des. Prietenul meu, de câte-ori ne întîlneam, întotdeauna mă privia cu dragoste copilărească și-și ridica mâinile cu dege-telă-mîrunte spre mine, strîgîndu-mi mîeriu: „Luia, luia, hopa, hopa...”, ear' eu plină de bucurie și fericire îl desmier-dam blînd cu-razele și-i sărutam visă-toare mînuțele-l drăguțe.

prima ședință a camerei în care se va prezenta cu noul său cabinet, și între aceste declarațiuni va fi și una referitoare la atitudinea ce o va avea noul guvern față de naționalitățile nemăgariare din țară.

Mișcarea țărănească în România.

Ingrămădiți prea mult cu material de actualitate, am negles o chestie de mare importanță, — chestia țărănească din România, care a fost pusă septică mână trecută la ordinea zilei în camera română.

Desbaterea asupra mișcării țărănești în România s'a deschis în camera română pe baza interpelațiunii făcută din partea deputatului socialist domnul Morfun.

Au luat parte la discuție cei mai dexteri oratori ai parlamentului român, cum e: dl Tache Ionescu (conservator), dl P. S. Aurelian (disident), prim-ministrul român D. A. Sturdza și alții.

Reproducem, în resumat, vorbirile celor trei oratori numiți.

Dl Tache Ionescu a vorbit în ședința din 16 Februarie n. și a răspuns la două învinuiri ce se aduceau partidului conservator din partea socialistului Morfun, că: stă în relațiuni bune cu presa din afară și o informează în mod exagerat și că a legat alianță cu — radicalii.

Dl Tache Ionescu zicea așa:

»Dl Morfun zicea, că conservatorii, prin atavism, au umplut presa străină cu noutăți exagerate asupra mișcărilor țărănești.

Care presă străină?

Ziarul *Le Temps* din Paris nu cred să fie în relațiuni cu conservatorii, căci nu cred că conservatorii publică în *Le Temps* aprecierile extrem de elogioase când sosesc la guvern diferiți miniștri ai partidului liberal, aprecieri care după unii trec peste ceea ce ar fi bine să se publice în străinătate.

Ziarul *Neue Freie Presse* cred că acum numai în dragoste cu partidul conservator nu este. Și îmi închipuesc, că nici la *Pester Lloyd* nu este mai bine văzut partidul conservator decât guvernul actual.

Dacă vestile din ziarele străine au fost exagerate, — și sunt cel dintâiu să regret că au fost exagerate, — nu este vina partidului conservator.

Dar, dl, de ce vă mirați? Lucrurile ordinare ale politicii noastre interne nu interesează străinătatea și de aceea vedeți că foarte rar se vorbește de politica noastră internă. Când se întemplă însă un lucru excepțional, — și este lucru excepțional revoltele țărănești cu caracter socialist, și o alianță de guvern cu socialiștii, — este evident că gazetele au să bubuie, că lucrurile au să se umfle și au să se treacă de către unii gazetari cât se poate mai umflați și cu atât mai umflați, cu cât nu văd desmințiri energice și categorice date la timp...

Ieri l-am văzut eară. Sta înaintea tinzei dela casa lor în societatea unui câne bălan, cu care mânca frățește o bucată mare de pâine, ce ținea în mână. Pofta lor însă trebuie să fie fost mare, căci după câteva clipe nu mai rămăsese din acea bucată decât numai un colț și o mulțime de fărîmături risipite pe jos. Bunul copil nu esită să le strîngă și pe acestea pentru tovarșul său, pe care-l ținea acum strîns pe după cap. Mie-mi sârea inima de bucurie la vederea asta, și era aproape să-l îmbrățișez cu razele mele și să-l desmierd mai departe, când numai ce deodată ușa tinzei se deschise în lături și în ea apărură tatăl copilului. »Ah, Costi, ce-l asta eară, cum poți mânca cu *Lupu*?... zise tatăl copilului cu asprime, pe când cu un băț alungă cănele peste gard în grădină. Copilul se uită trist în urma cănelui și îl striga mereu duios: *Lupu, lupu!*... până-l perdă din vedere; ear' apoi își ridică ochii uimiți și întrebători spre tatăl său, care fără să-l mai zică însă ceva, îl luă în brațe și-l duse în casă, după-ce eu mai putui odată să-l desmierd blând și să-l mai trimit pe o rază lină o sărutare dulce, dulce din inimă, de adio și revedere.

Gertruda Alexandru.

Aforisme politice.

Puterea absolută rupe toate coardecle sufletului omenească, pentru de a lăsa să vibreze numai una, pe cea mai josnică din toate: vanitatea. Pelletan.

Mai zicea dl Morfun, că conservatorii au dat cei dintâiu exemplul alianțelor monstruoase când s'au aliat cu radicalii.

Dlor, țin să declar în numele partidului conservator, întreg compus din conservatori și fosti radicali, că n'a fost nici o alianță între conservatori și radicali. Fostii radicali au intrat în partidul conservator (înteruperi) și de când au intrat în partidul conservator... (înteruperi) și vă voi spune imediat de ce au intrat. Fostii radicali au intrat în partidul conservator, fiindcă 'și-au dat seama că așa grupare cum erau nu puteau fi de nici un folos mersului statului, și având se aleagă între cele două partide istorice, au crezut că mai lesne și mai ușor vor pute să-și exercite activitatea lor politică în sinul partidului conservator. Și dovadă despre aceasta este, că de doi ani de când s'a petrecut lucrul acesta, nici-odată n'ați acusat pe fostii radicali că au introdus idei radicale în partidul conservator, ci din contră în toate ziarele d-voastre spuneați că fostii radicali s'au făcut prea reacționari.

Dacă socialiștii ar fi intrat în partidul național-liberal, și ar fi intrat sincer, acceptând și ideile și temperamentul liberalilor, departe de a critica lucrul, v'aș fi făcut elogiile mele, fiindcă ați fi făcut o excelentă operă pentru politica țării acesteia în ziua în care ați fi reușit să-i rupeți în mod sincer dela ideile care le credem noi rele și urite și să-i duceți în partidul național-liberal. Nimeni n'ar fi trebuit să vă critice, ci din contră, ați fi meritat laudele noastre.

Dlor, mai este o chestiune care ear' trebuie luminată. Dl Morfun a voit se facă o distincțiune între *anarchiști și socialiști*, și-mi aduc aminte că și dl ministru de interne, care ieri proclama că nu este nimic de comun și nici o alianță nu este posibilă între socialiști și guvern, d-sa, care știm bine că numai om care se deie înapoi nu este, când acum vre-o două luni a zis aici în cameră ceea ce era datoria d-sale să zică și anume: că stă să se apere societatea actuală contra vrășmașilor ei firești: *socialiști și anarchiști*, dl Morfun a întrerupt doar: »Cer cuvântul, și pe dată dl ministru de interne s'a grăbit să răspundă că comisesse un *lapsus linguae* și că declarația sa relativ la inimici societății se aplică numai la *anarchiști* și nu și la *socialiști*. Este dar' confusie în spirite.

Nu vreau, dl, să fac proces de cuvinte dlui ministru de interne, dar' vreau să spun că din punctul de vedere al omului politic, nu din punctul de vedere al filosofului, nu este nici o deosebire, dar' nici una, între *anarchiști și socialiști*. Nu sîntem aici într-o academie de științe politice, sau într-o facultate de științe morale, în care se poate examina diferitele moduri și rețete prin care adversarii ordinei de astăzi a societății vor să o transforme și să o înlocuiască; aici, pe domeniul politicii — și un parlament nu este decât un corp politic — toți acei cari au drept scop desființarea baselor societății actuale, adică desființarea proprietății individuale, toți aceia sînt egali dușmani, indiferent sosul cu care vrea să mănânce societatea actuală, indiferent dacă vor să o înlocuiască cu marea casarmă socialistă, sau cu băraganul anarchist.

Oratorul constată apoi, că mișcarea agrară din România a provocat o *toleranță guvernului*. Dar' văzând guvernul situația amenințătoare, a trebuit să intervină. Partidul conservator *aprobă energia* și măsurile de ordine luate din partea guvernului, convins fiind că situația gravă a produs-o numai simțul de ură în contra conservatorilor, căci ura aceasta a împins și guvernul la alianță cu socialiștii.

Dl P. S. Aurelian a vorbit în ședința din 17 Februarie și a zis cam următoarele:

Pentru prima-ooră populațiunea rurală s'a răsculat la 1888. Guvernul de atunci n'a făcut o anchetă serioasă pentru a se studia adevăratele cauze ale mișcării agrare. De obicei instigatorii exploatează nevoile țăranilor și faptul, că sînt rău administrați. Și administrația noastră lasă în adevăr de dorit. Ministrul de interne a afirmat la început, că nici o grupare politică sau socială n'a provocat agitațiile; în urmă, după-ce s'a informat, a declarat, că *singurii vinovați sînt socialiștii*. Înainte

de a se stabili însă rezultatul definitiv de către o anchetă administrativă și judiciară, e imposibil de a se determina responsabilitățile.

Dl Aurelian zice că nu poate admite, că guvernul a încheiat o alianță cu socialiștii. E adevărat, că în unele orașe interesele locale au făcut pe anumiți tineri liberali să primească concursul socialiștilor. D-sa condamnă însă acest gen de colaborare, care produce turburări în spiritele Românilor. În ce privește nemulțumirile dintre țărani, ele se datorează ambelor partide istorice, cari se arată nepăsătoare față de îmbunătățirile stărei materiale și morale a țărânului. Întru-cât pentru propaganda socialistă la sate, *țărânul român nu poate deveni nici-odată socialist*. Dar' nu socialismul vor să facă ei în satele noastre, ci o agitațiune periculoasă.

Se miră, că autoritățile au permis străinilor de a funda un club socialist în București. Agitațiile lor trebuie să ne deschidă ochii și să ne facă să nu mai luăm socialismul în zeflema. Trebuie să-l studiem serios, pentru-ca să-l putem combate și mai serios, căci nu e glumă, când numai în București sînt înscriși în club 800 de socialiști. Făcând apoi istoricul socialismului, constată, că astăzi această formațiune nu mai are un caracter politic, pentru-că caută a se alia cu partidele dela guvern. Datoria guvernului este de a desarma socialismul. Dl Aurelian însă e de părere, că în combaterea lui *se nu se întrebuiunzeze măsuri violente*.

Dl prim-ministru D. A. Sturdza, a accentuat în răspunsul dat tuturor oratorilor, cam următoarele:

După atacurile în contra guvernului vin acum insinuările. Discuția a fost provocată de dl Morfun, care a avut un asociat, pe dl Tache Ionescu. Vorbește de răscolare dela 1888, ai căror autori au rămas ascunși. Mișcarea de azi a fost făcută de clubul socialist, cu scop de a-și pregăti un teren favorabil pentru viitoare alegeri parlamentare, ce se vor face anul acesta, terminându-se periodul legislativ. Procederea socialiștilor o declară de *nepatriotică și păgubitoare*. Guvernul, zice, n'a făcut nici o alianță cu socialiștii. Între socialiști și liberali este o prăpastie, fiindcă liberalii sînt *naționaliști*, ear' socialiștii sînt cosmopoliti. Cetește niște broșuri socialiste și arată din ele părțile subversive și scopul, ce-l urmăresc socialiștii prin acele broșuri. Turburările iscate sînt o dovadă. Din norocire însă s'a putut susține liniștea pretutindeni, fără a întrebuița forță armată. Reamintește dezvoltarea chestiunii țărănești și improprietățile țăranilor la 1864, prin care 400.000 de țărani au devenit proprietari pe mai mult de un milion și jumătate hectare pământ. Dela 1880 până azi statul a vîndut din domeniile sale 750.000 de hectare la 150.000 țărani. Cifrele acestea reprezintă trei părți din populația rurală și din pământul cultivabil. Și mai nainte țărănimea avea nevoi de revindicat, dar' nu proceda așa, cum vor azi socialiștii. Plăngerile țăranilor privesc abuzurile, cari nu se pot tăgădă, dar' nu-i nevoie ca țărani să fie răsculați prin agenți ai internaționalei, pentru a se delătura aceste abuzuri. România are instituțiuni foarte liberale, ear' constituția nu permite, ca Români și cu atât mai puțin, ca străinii să abuzeze de ea. De aceea guvernul a făcut câteva expulsi de străini, pe cari 'i-a cunoscut ca cei mai periculoși agenți provocatori. N'au fost expulsați însă decît 9 indivizi. Arată, că numărul Evreilor s'a mărit prin emigrări, și zice, că în contra acestor emigrări guvernul va trebui să iee măsuri. În fine apelează la socialiști, ca să se lase de utopii și de năsuințele lor periculoase, și la toate partidele române, ca să se străduiească a face să înceteze nemulțumirile țăranilor. Încheie citînd sentența romană: *Salus reipublicae suprema lex*.

Voiau încă și alți deputați să-și spună cuvîntul în chestia țărănească, dar' din partea majorității s'a cerut închiderea discuției, care s'a și admis cu 84 voturi contra 39.

Urmarea a fost, că imediat s'au adresat guvernului român alte trei interpelări, tot în chestia agrară, și anume: din partea dl. *Delavrancea*, *Fleșa* și *Ionel Grădiștean*.

Astfel chestia va fi de nou pusă la ordinea zilei în camera română.

Din Francia.

Înmormîntarea lui Faure.

Joi au petrecut Francezii la locul de vecinică odihnă pe răposatul president al Republicii, Faure. Înmormîntarea s'a făcut cu pompă deosebită, vrednică de capul statului. Demonstrații nu s'au întemplat, decât după înmormîntare; ele însă au însemnătate deosebită și demonstrații au fost imprăștiat de poliție.

Conductul a plecat dela Elysée și a avut se facă o cale lungă până la biserica Notre Dame și de aici mai departe la cimiterul Père Lachaise. Strădele pereurșe de conduct erau ocupate de mulțimea curioasă. Ordinea o susținea poliția și miliția. Casele au fost decorate și pavasate pentru ocazie; cu deosebire piața Concorde strălucia în o decorație artistică.

La conduct au luat parte tot ce are Francia mai ilustru și reprezentanții statelor străine, cari prin uniforme lor elegante și variate, atrăgeau atenția privitorilor. A luat parte și Loubet, însoțit de Dupuy și presidentul camerei Deschanel. Contra presidentului nu s'a făcut nici o demonstrație, de ceea-ce se temeau mulți; dimpotrivă mulțimea în mai multe locuri l'a aclamat demonstrativ.

Conductul a sosit fără nici un incident deosebit la 3 ore în cimiter și aici s'au ținut discursurile funebreale. Au vorbit Franck Chauveau, vicepresidentul senatului, Deschanel, Dupuy, Lockroy, ministru de marină, apoi Guilain în numele coloniilor franceze și mai mulți deputați.

După înmormîntare.

Publicul sporit în număr imens pe bulevarde, a făcut în câteva puncte demonstrații. Poliției 'i-a succed fără mari sforțări a susține ordinea. Arestări s'au făcut puține. Între cei arestați este și deputat Millevoje și s'a svenit că e arestat și Deroulède, dar' știrea a fost desmințită din partea poliției.

Loubet a dat un prânz diplomatic în onoarea deputațiilor extraordinare trimise la înmormîntare, la care au luat parte afară de străini prezidenții corpurilor legiuitoare, ministrii și corpul diplomatic.

În provincie și străinătate.

În ziua înmormîntării s'au ținut servicii divine în mai toate orașele Francei, la cari au luat parte autoritățile, miliția și public în număr mare.

În străinătate asemenea s'au făcut servicii divine, în capitale, precum în București, Viena, Roma, Berlin, Sofia, Belgrad etc. luând parte la ele Domnitorii s'au reprezentanții lor și ai guvernelor, apoi membrii coloniilor franceze etc.

Cronica zilei.

Sibiu, 25 Februarie n.

Serata literară din Cluj, aranjată din partea tinerimei noastre universitare, a succed foarte bine. Raportul detaliat, sosindu-ne prea tîrziu pentru numărul de azi, îl vom publica în numărul viitor.

Alegerea municipală din Orăștie. *Revista Orăștiei* ne spune, că nu la recursul dat din partea Românilor s'a anulat alegerea consiliului comunal de acolo. Tocmai din contră — serie *Rev. Or.* — alegerea s'a făcut la 30 Decembrie a. tr., cu înțelegere împrumutată, premersă a toate trei cluburi, român, sâsesc și ungurese. Aceasta a fost atacată numai din partea faimosului pro-tonotar Aurel Murăgan, care de multe ori caută nod în papură și fără considerare la înțelegerea cluburilor, — fiindcă dînsul nu face parte din nici unul, — a recurat chiar contra membrilor români, aleși cu unanimitate: Vasile Domșa, protopop gr-or.; Iuliu Rațiu, protopop gr-cat.; Ioan Mihailu, mare proprietar, pe motiv, că nu locuiesc aici de doi ani împliniți. Irimie Boca, profesorul Tokai și Montsch, că nu sînt susceptuți în lista alegătorilor de deputat dietal, neplătindu-și darea la timp. Acest recurs apoi, pertractat din partea comisiunii verificatoare, sub presiunea vicecomitelui, a avut de rezultat nimicirea alegerii, exchis fiind cu intenție prilejul de a se mai pute recura și mai departe.

Facem cuvenita rectificare.

Din Gilău. Ni-se scrie: Posibil în luna lui Maiu se va sfinți biserica cea nouă din Gilău. Gilău poate fi mîndru căci are biserică nouă, școală nouă cu 2 învățători și casă parochială nouă.

Toate acestea s'au făcut la stăruința neobositului Ioan Pop, paroch și protopop onorar. Tot la stăruința dînsului au început a se ține și petreceri populare. Una s'a ținut în 19 l. c. și dela ea s'a adunat un venit curat de 52 fl. pe seama școalei. Eată ce poate face un harnic părinte al poporului.

Familia lui Loubet. În orașelul Montélimar, unde noul president al Francei Loubet a fost advocat și primar, s'au aranjat mari sîrbări din prilejul alegerii de president. Ziariștii francezi, cari au luat parte la sîrbările aceste publică multe amănunte despre familia lui Loubet. Între altele spun, că cumnatul lui Loubet, negustorul de ferării Piquart li-s'a plăns, că prin alegerea lui Loubet lui 'i-s'a creat o înăbușită situație. Zilnic vin la el sute de aspirații la posturi, cari îi cer să-i recomande la cumnatul său. »Și mulți din acești aspirați îi aduc clienții mei, se plîngea Piquart, și mult 'mi-e teamă, că neputîndu-le satisface dorinței, voiu ave neplăceri cu clienții.

Mai tristă e însă mama lui Loubet — o matronă de 90 ani, care trăiește singură în un sătuleț din apropiere.

»O sîrmanul meu Emil! — a zis îndurerata mamă, — și până acum numai rar de tot l'am putut vedea, dar' acum ajuns la o slujbă așa de înaltă sînt sigură, că nu îl voiu mai vedea nici-odată.

Loubet de altfel de mult insistă pe lîngă mamă-sa să se mute la el, dar' bîtrăna nu s'a îndurat nici-odată să-și lase satul liniștit, casa și gîinile pentru sgomotosul Paris.

Neecolog. Subscrișii zdrobiți de durere anunțăm în numele nostru, al numeroaselor rudeni și cunoscuți moartea neuitatului nostru fiu, frate și nepot Caesar V. Felnean, gimnast abs., cleric curs. I., în anul al 20-lea al vieții sale, care după lungi suferințe, și-a dat nobilul sufluet în mîinile Creatorului, la 11/23 Febr. a. c. Sîmbăteni, la 11/23 Februarie 1899. Fie-î țîrîna ușoară și memoria binecuvîntată! Paul Felnean, paroch român gr-or., ca tată. Valeriu I. Felnean, stud. curs. III. de agricultură în București, ca frate. Ioan Felnean, Ana Felnean, unchi și mătușă.

Defraudările dela Neoplanta. Se vede, că »sistemul« pungașilor ce domnește în Ungaria s'a întronat și în viața băncilor ungurești și acum una după alta sosesc știri senzaționale despre ne mai pomenitele înșelătorii, falsificări și defraudări ce le comit conducătorii de bănci ungurești. Abia am luat notă de pungașii dela banca ungurească din Kiss-Czell și acum o altă veste tot atât de senzațională sosește din Neoplanta. Și la banca de aici s'a constatat, că peste 400.000 fl. sînt pretensiunile cambiale neacoperite. Contabilul Weisz a defraudat suma de 27.000 fl. și apoi a fugit, dar' peste câteva zile singur s'a prezentat la poliție — se înțelege fără nici un ban în buzunar. Scontrîndu-se registrele băncii însă s'a constatat până acum, că în portofoliul băncii sînt cambii neacoperite în sumă de peste 400.000 fl. Din această sumă vre-o 200.000 fl. au fost acoperite prin diferiți debitori, ear' restul s'a repartat pe membrii direcțiunii. Înșelătorile și la banca din Neoplanta se continuă de pe la 1892, de când cîinstul Weisz mereu a compus bilanțe false și a contat fals, ca să-și acopere mîrșavele manopere.

Acum însă n'a mai putut să continue și de aceea a socotit, că mai cuminte lucrează dacă își ia ceva bani albi pentru zile negre și apoi se pune la dispoziția tribunalului — să-l judece, să scape odată de pedeapsă și apoi să se retragă — doar' în pensiune.

Așa manipulează cei cari susțin »sistemul«

Iubileul lui Puskin. În Rusia întreagă se fac mari pregătiri pentru căt mai imponentă sîrbare a iubileului de 100 ani a »marelui poet național«, cum îl numesc Rușii pe Puskin. E vorba că la academia din St.-Petersburg se creeze o nouă secție în onoarea lui Puskin. Apoi că pe moșile poetului să înființeze o formă de asil pentru scriitorii îmbîtrîniți și lipsiți. Se va aranja apoi și o expoziție ambulantă, care să expună în diferitele orașe tablourile lui Puskin, precum și acele care se referesc la viața și la acțiunile poetului.

Grevă pentru o știre de ziar. *Ellenzék* din Cluj a raportat zilele trecute, că orașul face foarte bune afaceri cu ghiața, pe care o vinde orașelor Oradea-mare și Szabadka cu câte 2—300 fl. per vagon. În zilele acestea orașul Oradea-mare din nou a comandat ghiață din Cluj, dar' primarul de aici 'i-a telegrafat, că nu poate să-i trimită ghiață de oare-ce muncitorii fac grevă. Muncitorii luînd de bani buni știrea din *E-k* pretind, ca în raport cu prețul gheței să li-se urce și lor plata — altfel nu mai lucră. Primarul din Oradea a desmințit știrea lui *E-k* spunînd, că el plătește numai 28 fl. pentru vagonul de ghiață. Muncitorii însă nu vreau să-l creadă și zic, că »ziarul nu mințește«. Cine mai deneagă acum importanța și puterea »cronicei«?

Contrabandiști impușcați. Din Orșova ni-se scrie, că în zilele trecute 5 Turci de pe insula *Adakaleh* au voit să treacă pe teritor ungăr o cantitate mai mare de zahăr. Când au simțit Turcii că au fost văzuți de finanți, s'au

aruncat în barcă și au început să fugă îndărăt. Finanții după-aceia au provocat să se predece, au împușcat asupra lor. Unul a fost omorât, ear' doi au rămas grav răniți.

Concert cu program îmbogățit. În Chinda-mare au dat zilele trecute un concert doi artiști maghiari din Budapesta. Un ascultător 'și-a exprimat în decursul concertului cu voce înaltă părerea sa, ceea-ce atât de mult a indignat pe un vecin al său, încât în proximitate moment ca un puternic contra-bas răsuna în sală palmele ce 'i-le aplica vecinului, impresionatului ascultător.

Noul punct improvizat în program a produs mare senzație în on. public ascultător.

Cel mai mare proprietar de case în lumea întreagă este regina Victoria a Angliei. Ea posedă în diferitele părți ale țării peste 600 de case mari, cari formează proprietatea ei privată. Afară de acestea mai posedă încă o mulțime de moșii, pe cari sunt zidite peste 6000 case. Statul englez apoi 'i-a pus la dispoziție o mulțime de moșii și palate pentru a căror susținere statul cheltuiește anual peste 550.000 coroane.

În Terapia modernă se recomandă tot mai mult întrebuințarea apelor minerale naturale. Între acestea se recomandă cu deosebire *Apa minerală Francisc Iosif*, care e cunoscută ca unicul mediu purgativ, plăcut la beut și natural. Se poate obține pretutindeni.

Știri mărante. Judecătorul de cerc *Bo-day Aurél* din Agria, a fost deținut pentru defraudări și înșelătorii în oficiu.

Foia socialistă din Seghedin *„Munkáslap”* a fost confiscată de poliție pentru agitație.

Redactorul responsabil al ziarului *„Fremdenblatt”*, Leopold cav. de Blumenkron 'și-a sârbat onomastica a 95-a între ovațiile colegilor sei.

Sultanul Turcilor a moștenit dela matusă-sa princesa *Agile 1 milion* fonți sterli.

În *Ohaba-Bistra* frații Jurescu s'au certat la joc de cărți pentru 5 cr. În bătaia ce a urmat, frațele mai mare așa 'l-a trântit pe cel mai mic, încât acesta peste câteva ore a și murit.

Banca cehă din Praga din incidentul iubileului Monarhului nostru a dat *1 milion fl.* pentru scopuri filantropice. La noi băncile bancrotesază!

Dintre complicități lui Krivány în zilele trecute a fost deținut din nou Keresztes Ákos.

VIATA SOCIALĂ.

Din Alba-Iulia.

— 24 Februarie 1899.

Ieri-seară a avut loc producțiunea teatrală împreună cu joc a tinerimei economice de aici, în sala de sticlă a hotelului *„La Soare”*. Programul a constat din un *„Prolog”*, de Iosif Vulcan și din o comedie în trei acte: *„Întâmplarea curioasă”*, de M. Velcean. În general, alegerea piesei nu a prea fost destul de potrivită. Căci peste tot vorbind, pentru oameni, cari au puțin talent dramatic, sau poate că n'au avut timp nici ocaziune de a 'și-l cultiva, sunt mai acomodate acele piese, cari în sine, în idei și frase cuprind mult umor, și astfel pot ușor produce efectele de comic asupra publicului ascultător, chiar și atunci când actorii diletanți se dovedesc a fi numai începători.

Ce privește *„Prologul”* ar fi fost cu mult mai bine dacă, atât *„Poetul”*, cât și *„Moșneagul”* dintr'insul 'și-ar fi recitat roletele declamatorice amesurat sentimentelor și ideilor cuprinse într'insul, decât cântând, cum s'a întâmplat, căci prin cântare nu numai că frumșetea ideilor și cuprinsul lor nu se poate urmări, dar și predarea (amăsurat uniformității melodiei) devine cam monotona și plictisitoare. Frumos executat a fost jocul călăuzesc dela finele *„Prologului”*.

Încât pentru diversele role ale piesei, una dintre cele mai bine jucate a fost cea a boierului moldovan: Filipan, și anume în persoana dlui Ioan Nicoră. Aici țin să amintesc un inconvenient: nu știu dacă din motivul, că unele role mai principale se vor fi părut prea grele pentru diletanți începători — și încă din popor — de în cele trei acte s'au jucat de tot alte trei persoane; un inconvenient acesta mai ales pentru publicul ascultător, care văzând apariția unei persoane străine, numai mai târziu ajunge la cunoașterea identității rolului.

Foarte bine lucrau zeloșii noștri economi-diletanți, dacă s'ar fi pus sub conducerea vre-unui inteligent, spre exemplu a vre-unui sau și a tuturor celor trei învățători români din Alba-Iulia, cari s'ar fi deprins puțin și în mimică, și s'ar fi interpretat diversele expresiuni, și cuvinte a căror exprimare

și accentuare nepotrivită dovedea neînțelegerea lor.

Cu toate acestea, dacă vom lua în considerare că diletanții noștri — fiind toți țărani, dintre cari partea cea mai mare, dacă nu chiar toți, puțină idee au de teatru — nu au primit dela nime nici un fel de îndrumări și sfaturi, ci toate le-au făcut numai din îndemnul priceperii și stăruința proprie, atunci într'adevăr trebuie să spunem, că merită toată lauda, căci au făcut poate și mai mult decât s'ar fi putut aștepta dela dinșii. Fie ca acest început ce 'l-au făcut s'le continue și într'alți ani cu noua puteri, și de bună-seamă, că publicul de tot număr, — ca și acum, — îi va răsplăti întotdeauna cu meritate și prelungite aplauze; și pe lângă mulțimea suflătoare a lor, și complăcerea publicului ascultător, vor mai putea fi ajutate și școalele noastre cu frumoase sume de bani, după-cum s'a întâmplat și acum. Așa se fie.

După teatru a urmat dans.

— G. —

Declarațiune. Mi-au venit la cunoștință mai multe casuri, că comercianți cari nu stau cu mine în nici o legătură, pun în circulație sămânțuri, înosebi sămânță de sfeclă, ca fiind ale lui *Mauthner*. Îmi țin de datorință, spre orientarea economilor deoparte, de altă parte pentru apărarea intereselor comercianților cari cumpără dela mine sămânțurile, să declar, că la vînzătorii din provincă numai acele sămânțuri de economie și de grădini pot fi privite de *ale firmei mele*, cari sunt puse în saci și săculețe, sigilale cu plumb, sau provăzute cu marca mea, notată la tribunal, care reprezintă un *urs în picioare*, ori provăzute cu amândouă semnele.

Edmund Mauthner,

liferant de curte imp. și reg., mare comerciant de sămânțe. Budapesta VI., Andrassy-ut 23.

„Tribuna Literară.

PLOȘNIȚA.

(Din datinele și credințele Românilor despre insecte).

(Urmare).

Când se întrebuințează la construirea și ridicarea caselor *lemn reu*, adică putregăios și plin de umezeală, căci în casa, în care se află lemn de acesta, ploșnițele se fac cu mult mai de grabă și mai lesne decât în acelea, în care se află lemn sănătos și uscat.)

De aceea Românele din *Bucovina*, cărora li-e aminte ca s'e nu se pripășească sau *propășească*, după-cum spun o seamă dintre dînsele, ploșnițele prin casele lor, s'eresc de-a unge și-a vâru casele în zi de sec, adică Luna, Mercuria și Vineria și mai cu seamă când e *Lună nouă*.) Asemenea s'eresc ele, cât le este cu putință, de-a face foc cu cetină, răchită verde și cu lemne de pe agesturi și cu deosebire a le lăsa peste noapte în casă ca s'e se uște.)

Ear' bărbaii, când voesc să construiască vre-o casă, caută cu cea mai mare luare de seamă ce fel de lemn e acela, ce vor s'le întrebuințeze spre construire.

Unii, și mai ales cei din *Muntenia*, au datină, când dintr'o pădure se taie lemne pentru făcut casă, s'e lase nouă lemne cioplite în pădure, ca s'e putrezească, zicându-se: *„Acesta este lemnul Păduchilor de lemn, acesta al Carilor etc. urbindu-se astfel fiecare lemn, apoi se iau lemne pentru casă, nu însă din cele ursite.”*

Mai departe spun Românii atât cei din *Bucovina* cât și cei din *Moldova*, că ploșnițele s'e pripășesc prin case încă

1. Cred. Rom. din Balaceana, com. de G. Jemna.

2. Dat. Rom. din Iliești, com. de Filaret Dobos.

3. Dat. Rom. din mai multe sate din Bucovina.

4. G. S. Ionean: Mica colecțiune de superstiții populare române. Buzău, 1888, p. 63. — I. St. Negoescu: Credințe populare din Ludești, jud. Dâmbovița, publ. în *„Lumina”* pentru toți an. III. București, 1887—1888, p. 516: *„La unele case sunt foarte mulți Păduchi de lemn. Eată mijlocul ce oamenii din superstițiune cred a face ca s'e nu se mai facă acestia. Când taie lemne de casă în pădure, se lasă nouă lemne cioplite în pădure zicând: „asta e al Păduchilor de lemn, asta e al Furnicilor etc.”, pentru nouă feluri de leghioane. Pe urmă se taie lemne de casă, ear' acele nouă cioplite le lasă s'e putrezească în pădure. Aceasta nu o fac toți.”*

și de prin cuiburile *Resturilor*,) căci căutând ei cuiburile acestora, după-ce au fost părăsite, s'e fi aflat o mulțime de ploșnițe într'nsele.)

Din cauza aceasta apoi cei mai mulți Români nici nu suferă ca *Resturii* s'le și facă cuiburile lipite de pereți sau de streșina casei, căci, zic ei, că dacă vre-o femeie dă cu peria de vâruit pe perețele, unde se află vre-un cuib de *Restur*, atunci ploșnițele îndată es din cuib și răspândindu-se în toate părțile intra și-n casă. Ear' dacă peria, cu care s'a vâruit un astfel de perete, se imprumută unei vecine asemenea pentru vâruit, atunci se umele și casa aceleia de ploșnițe.

Din contră, dacă nu se imprumută peria nici unei vecine, și dacă se vâruște casa tot la trei sferturi de lună, calculând după luna de pe cer, atunci ploșnițele nu s'e pripășesc.)

De multe-ori însă și cu mult mai repede s'e pripășesc ploșnițele prin diferite obiecte vechi, precum: icoane, oglinzi, paturi, ce se aduc dintr'o casă, în care se află multe ploșnițe. Apoi și prin straie.

E deajuns să aduci o icoană, în care se află, nu mai multe, ci numai vre-o două-trei ploșnițe, sau s'e mergi într'o casă, unde se află multe ploșnițe, și luându-se vre-o câteva pe straie s'e le aduci acasă, c'apoi ai găsit-o, peste vre-o câteva luni poți fi sigur că toată casa 'ți-e plină de această podoabă nesuferită.

S. Fl. Marian.

(Va urma).

1. *Restur* pl. *resturi*, = lostun, lat. Chelidon urbana, Bop. Hirundo urbana. L. germ. Fensterschwabe.

2. Cred. Rom. din Stupca, com. de Onufri. Căilean; vezi și a mea: Ornitologie pop. rom. t. II, p. 127—128.

3. Cred. Rom. din Stupca, com. de Onufri. Căilean.

Bibliografie.

„ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ”

editată sub auspiciile și din însărcinarea

Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român.

de

Dr. Corneliu Diaconovich, prim-secret. Asociațiunei.

A apărut fasc. XIII. al acestei mari publicațiuni, cuprinzând articolele Docan-Emeri, la olaltă peste o mie. Și de astă-dată putem remarca o lungă serie de articole de deosebit interes românesc. Amintim între altele biografiile: Doda, Donici, Dora d'Istria, Dorobant, Dosofteiu, Drăgescu, Drăghiceanu, Drăghiescu, Drăgici, Droghi, Duca, Dudesu, Dulfu, Dumba, Dumbrava, Dunca, Eliade (Evolescu), Elisabeta reg. (T. Maioreseu); apoi art. istorice: Dorobanți, Dozsa (Trăila), Dragoș (D. Onciul), Egiptul arheol. (Antonescu T.), musica egipt. (T. Cerne); deasemenea găsim un bogat material de geografie: Dolj, Dorna, Dorohoiu, Drăgășani, Dragomirești, Dunărea (Iannescu). În fine mai amintim următoarele articole mai mari și mai interesante: Doina (Băseanu), Drama (Densușan), Domeniul Coroanei (Robin), Durerea și Embrion (Vaschide), Educațiune (Velovan). Electricitate (Galucci), Emancipațiune (Florin), etc. Atât apariția regulată a fasciculelor, cât și îngrijirea cu care este condusă această mare lucrare, ne îndreptățește la speranță, că prima *„Enciclopedie Română”* va fi terminată de curând în condițiuni pe deplu mulțumitoare.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (deposit general pentru România: E. Storck, București) și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețul de prenumărare: pentru un tom broșurat fl. 10.—, compactat fl. 11.60 (în România lei 25.—, resp. 28.50).

„Libertatea”. Dl T. V. Păcățian a îmbogățit de nou literatura română cu o carte de mare valoare. Celebra scriere a lui *Iohn Stuart Mill*, despre *„Libertate”*, publicată în coloanele foii noastre, a apărut acum și în broșură separată. Ne place a crede, că cei-ce au cetit în mici fragmente această admirabilă creațiune a unei minți adânc cogitătoare, se vor grăbi s'le procure cartea, pentru a putea ceti de nou ori-când mărețele idei ale lui *Stuart Mill*, acum în întregul lor. Exteriorul cărței e foarte plăcut; tiparul frumos și curat, ceea-ce face onoare *„Tipografiei”*, societate pe acțiuni în Sibiu. Cartea, compusă din 248 + XVI. pagini 8° — se vinde cu 1 fl. v. a. exemplar (pentru România 3 lei) și se poate comanda dela *„Librăria Tipografiei, societate pe acțiuni în Sibiu”*, — strada Poplăcei 15.

»Tipografia“, societ. pe acțiuni in Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călindarul Poporului

pe anul comun

1899.

Dela 1848, (din prilejul aniversării al 50-lea).

Adunarea dela *„Dumineca Tomei”* în Blaj Andrei Murășanu, poetul anului 1848 (cu 2 ilustrațiuni).

Fabulă arabă.

Eu mis, esc, și sunt Român, poezie de I. Dariu.

Teard fără bătrâni, poveste de V. A. Urechia.

Anecdote.

Doine și icoane din lumea românească. (Limba, portul și moșia).

Doine și strigături populare: De pe Murăș; De pe Târnave; De pe Olt; De pe Someș; De pe Criș; Din părțile Năsăudului; Din Munții Apuseni; Din Bănat; Din Teard-Oașului; Din Bihor; Din *Bucovina, România* (Oltenia și Moldova), *Basarabia* și *Macedonia*.

Revașul Nostru, cronica întâmplărilor din Septembrie 1897—Sept. 1898, se extinde pe 47 pagini, cu următorii subtitluri:

Causa națională, afaceri culturale, afaceri bisericicești, afaceri economice, frunțașii români, morți, dela frați, stări grele pretutindeni, etc.

Economie: Cum s'ajungem la mai bine? — Unele reguli pentru grijirea sănătății. — Povește.

De ris.

Tîrgurile din Ungaria și Transilvania etc

Ilustrațiuni.

1. Andrei Murășanu, portret. 2. Casa în care s'a născut A. Murășanu. 3. Un băiaș român, din Bucium-Șaga. 4. Dela Stăna-de-Vale: Reședința și capela Episcopului Pavel. 5. Un Român „mărginean” călare. 6. O Romăncă din jurul Sibiiului. 7. O fetiță (coristă) din Bistrița. 8. O familie din Bănat. 9. O păreche tinăra din Suciu-de-sus (între Lăpuș și Cibleș). 10. Un țeran român din Bănat. 11. Soenă din Seliște (I. Sibiu). 12. Dela Stăna-de-Vale: case de locuit pentru oaspeți. 13. Români din Șiria (I. Arad). 14. Dela Stăna-de-Vale: „Bisericiuța” (o stăncă). 15. — „Moara dracului”. 16. † W. E. Gladstone (portret). 17. † Prințul de Bismarck. 18. Împărăteasa-Regină Elisabeta.

În estan călindarul e cu o întreagă coală mai voluminos decât anul trecut, estinzându-se pe 143 pagini. Prețul însă e tot cel vechiu: 20 cr. plus poșta 5 cr. A se adresa: *„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, Strada Poplăcei 15.*

Sosiți în Sibiu.

În 25 Februarie n. 1899.

Hotel *„Împăratul Romanilor”*: Ioanovici din Viena, Orosz, din Cluj, privatieri; Ulrich, căpitan din Budapesta; Velieska, locotenent din Hondol; Koschutt din Praga, Vassu cu soția din București, Bradl, Henke, Neugebauer, Böhmewald, Rosenberger, Schöner, Kubernath, din Viena, Galdonyi, Krauss, Szántó, Szalmassy, Silber, din Budapesta, comercianți.

Hotel *„Meltzer”*: Ferenczy, învătător din Bulea; Ittu cu soția, forestier sup. din Seliște; Fried, neguțtor din Timișoara; Schlesinger, volajor din Arad.

Apa amară purgativă „Francisc Iosif”

premiată cu 10 medalii de aur și în urmă singură premiată cu marea medalie millenară.

Domnul profesor Dr. Purjes Zsigmond analizând numita apă zice: *„Apa amară purgativă „Francisc Iosif” o întrebuinț. z totdeauna bucuras în casuri ce espunzătoare, de oare-ce efectul ei de obicei se pr-sentă fără nici o apariție secundară neplăcută.”* [1639] 22—25

Cluj, August 1897.

Prof. Dr. Purjes Zsigmond m. p. „

Se capătă în tot locul.

Diracțiunea în Budapesta

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 23 Febr. n. 1899

Săminte	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până	
Grâu	75	9.10	10.—	76
Bănățenească nouă	75	10.10	10.15	76
Grâu de Tisa	75	10.05	10.15	76
Grâu de Pesta	75	10.05	10.15	76
Grâu de Alba-Reg.	75	10.10	10.15	76
„ Bacica	75	10.20	10.25	76
Grâu ung. de Nord	75	10.20	10.25	76
Săminte vechi ori nouă	Soiul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
Săcără	prima	70—74	8.—	8.05
Orz	de nutreț	60—62	6.10	6.40
„	de vînare	62—64	6.70	7.50
Ovăz	de bore	64—66	7.70	8.50
Cucuruz (porumb)	banat.	39—41	5.81	6.16
„	de alt soi	—	5.50	5.55
Mei	—	—	1.50	12.85
Hrișcă	—	—	4.25	4.70
Grâu	Mart.-Apr.	9.73	9.74	
Cucuruz	Sept.-Oct.	5.56	5.56	
Ovăz	Maiu.-Iun.	4.62	4.62	
„	Iulie-Aug.	—	—	
„	Mart.-Apr.	5.79	5.79	
„	Oct.	—	—	
rodute diverse	Soiul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	—	—	
„	roșie	—	—	
Oleu de rap.	rafinat	—	—	
Uns. de porc	dela Pesta	54.55	55.—	
„	dela țeară	—	—	
Slănină	avântată	53.—	54.—	
„	afumată	—	—	
Său	—	—	—	
Prune	—	—	—	
Lăctar	slavon, nou	—	—	
„	bănățenească	—	—	
Miere	brută	—	—	
„	galbină străcurată	—	—	
Coară	de Rosenau	—	—	

Bursa de mărfuri din Sibiu

Din 25 Februarie n. 1899.

Hărde-monetă română	Cump.	9.44	vînd	9.49
Lire tarcești	—	—	—	—
Imperial (16 R. aur)	—	19.—	—	19.10
Ruble rusești 100 r.	—	126.75	—	127.25
Galbeni	—	5.64	—	5.69
Napoleon d'ori	—	9.48	—	9.55
100 Marco germane	—	58.55	—	58.90
Lire sterling	—	12.25	—	12.05

Bursa de Budapesta.

Din 23 Febr. n. 1899.

Renta de aur ung. 4%	—	—
„ 4%	—	—
„ ung. val. cor. 6%	—	100.25
Imprumutul căilor ferate ung.	—	121.50
Amortizarea datoriilor căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	—	122.50
Amortizarea datoriilor căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	—	102.—
Bonuri rurale ung.	—	98.—
„ croate-slavone	—	99.—
Obligațiunile desp. regalilor	—	101.50
Imprumut cu premiu ung.	—	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	140.—
Renta de hărde austriacă	—	102.50
„ de aur austriacă	—	102.25
Losuri austriace din 1880	—	128.50
Acțiunile băncii austro-ungare	—	180.25
„ de credit ung.	—	955.—
„ de credit austr.	—	—
Scrieri fondare ale institutului de credit și economii „Albina”	—	102.—
Argintul	—	5.70
Galbeni împărătești	—	5.67
Napoleon d'ori	—	9.55
Mărci 100 imp. germane	—	58.95
London 10 Livres sterlingi	—	120.37

Bursa de Viena.

Din 23 Febr. n. 1899.

„Albina“, institut de credit și de economii în Sibiu.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Albina“ se invită prin aceasta în virtutea §. 20 al statutelor societății la

a XXVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, Luni, în 27 Martie st. n. 1899, înainte de amiază la 10 ore, în casa institutului (strada Baier nr. 1).

OBIECTELE:

1. Raportul anual al direcțiunii; bilanțul anului de gestiune 1898 și raportul comitetului de supraveghere.
2. Distribuția profitului realizat conform bilanțului.
3. Distribuția sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pe anul curent.
5. Alegerea a 2 membri în consiliul de direcțiune în sensul §-lui 36 din statute.

Domnii acționari, cari în sensul §§. 22, 23 și 24 din statutele societății voesc a participa la adunare în persoană, sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune actiile și eventual dovezile de plenipotenția, cel mult până Sâmbătă, în 25 Martie st. n. a. c., la 6 ore p. m., la cassa centralei în Sibiu, sau a filialei în Brașov.

Sibiu, 20 Februarie 1899.

Direcțiunea.

[75] 1-1

A XXVI-a încheiere a conturilor cu 31 Decembrie 1898.

Activ.	Contul bilanțului.	Pasiv.
Cassa în număr	61.015.13	Capital social:
Cambii de bancă	3.581.752.89	6000 acții a fl. 100
Împrumuturi hipotecare	2.386.744.10	Fondul de rezervă al acționarilor
Credite personale	870.166.60	Fondul de garanță al scrierilor fonciare
Credite cambiale cu acoperire hipotecară	794.975.95	Fondul special de rezervă
Credite de cont-curent	528.218.45	Fondul de pensuni al funcționarilor
Avansuri pe efecte publice	78.790.03	Depuneri spre fructificare
Credite fixe	11.766.10	Scriș. fone. cu 5% în for. în circ. 1.069.000
Împrumuturi pe produse	6.649.62	Scriș. fone. cu 5% în cor. în circ. 1.235.250
Cassa institutului, realități dela gara Brașov și div. realități de vânzare	908.057.86	Scrișuri fone. ce sînt în circulațiune
Efecte publice	898.961.10	Cambii de bancă reescomptate
Acții dela diverse bănci	81.892.50	Diverse conturi creditoare
Efectele fondului de garanță al scriș. fone.	202.717.80	Dividende neridicate
Efectele fondului de pensuni al funcționarilor institutului	6.500.—	Interese anticipate pro 1899
Mobiliar	fl. 8039.—	Profit net
după amortisare de	804.20	
Diverse conturi debitoare	167.691.49	
	9.998.074.42	9.998.074.42

Debit.	Contul de profituri și perderi.	Credit.
Interese:		
pentru depuneri spre fructificare	234.936.09	dela cambii de bancă
pentru scrișuri fonciare	114.918.50	„ împrumuturi hipotecare
pentru împrumut, luate pe efecte	13.716.43	„ credite personale
Spese:		„ efecte publice
Salare	47.626.80	„ credite cambiale cu acoperire hipotecară
Bani de curier	7.037.50	„ credite de cont-curent
Împreună, registre, porto, diverse	11.776.99	„ avansuri pe efecte
Marce de prezență	2.515.—	„ credite fixe și împrumuturi pe produse
Contribuțiune:		Chirie
directă	20.911.77	Provisiuni
10% dare la interesele dela depuneri	25.493.61	Profit la moneta
Amortisare din mobilier	804.20	
Profit net	125.038.16	
	602.775.05	602.775.05

Sibiu, 31 Decembrie 1898.

Ios. St. Șilutiu m. p., I. Papiu m. p., L. Simonescu m. p.,
membru al direcțiunii. membru al direcțiunii. membru al direcțiunii.

Cosma m. p., Iosif Lissai m. p.,
director executiv. contabil-șef.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă, și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiu, 23 Februarie 1899.

Comitetul de supraveghere:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p. Dr. Beu m. p. St. Stocia m. p. Ioan Crețu m. p. Dr. Liviu Leményi m. p.

Bere originală de Pilsen

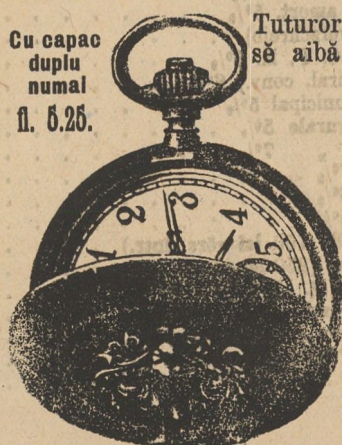
cu marca registrată acum „Pilsner Urquell“

adusă direct din
bereria burgheză din Pilsen,
totdeauna proaspătă în curgere

la
Emil Kirscher,

Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 38.

[71] 1-3

Tuturor oamenilor de specialitate și tuturor acelor cari doresc să aibă un orologiu bun, le aduc la cunoștință, că eu am preluat speciala vânzare a nou inventatelor

orologe remontoir de goldin iubilar
cu mașinărie de precizie-reformă, îmbunătățită.

Aceste orologe din goldin curat cu două capace și de o construcție pompoasă și elegantă sînt atât de bine reușite încât nu pot fi deosebite nici chiar de specialiști. Învălișul orologelor este atât de minunat cîștat, încât întotdeauna rămîne neschimbat, ear' pentru regulată funcționare se dă o garanță de 3 ani.

Prețul unui orologiu împreună cu un lanț elegant de goldin este

numai fl. 5.25.

La fiecare orologiu se alătură gratuit oaptea de piele. Comandele sînt a se adresa la depoul principal

ALFRED FISCHER,

Viena, I., Adlergasse nr. 10.

Expediția cu rambursă. — Dacă nu convine banii se restituie.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pasta Pompadour,

inventată de Dr. A. Rix. Acest articol de înfrumusețare produce, după întrebuintare, un ten splendid de frumos, scutit de încreștături, și o colorare vie și nouă pe obraz, chiar până în cele mai adânci bătrânețe. Delatură pistrii și petele de pe obraz. Prețul unui borcan 1 fl. 50 cr. Se capătă pretutindenea. Unde nu e depozit, se scrie lui Rix la Viena, Praterstrasse 16. [61] 2-12

Emil Schumann,

în Pirna a./E.

renumit prășitor și dreșeur de canari. Premiat cu cele mai înalte distincțiuni. Trimite pe lângă garanța completă a transportului și a glasului canariilor a 8, 10, 12, 15, 20 mărci. Femeiște de prășilă a 1.50 mărci. Instrucțiune pentru prășilă 50 pfenici în marce postale. [2889] 2-3

Transportul pe lângă rambursă.

500 florini

plătesc celui ce va mai căpăta vre-odată durere de dinți ori ti va miroși gura după-va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). Erezii A. Bartilla (E. Winkler), Viena, 19/1 Sommergasse 1. — Se se ceară pretutindenea: apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de fals ficare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se poate căpăta, trimiț 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco; 16 sticle cu 4 fl. 50 cr. franco. În Sibiu: la C. Müller, apotecar la „Vultur“, în Făgăraș: la Ravay Nagy E. [15] 4-5

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de
Sava Popovici-Barcianu.

Edițiunea a cincea

revidată și completată

de

Dr. Danil Popovici-Barcianu.

Această gramatică atât de bine întocmită, avînd la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografa“, societate pe acțiuni în Sibiu:

Lupta pentru drept

de

Dr. Rudolf de Jhering

traducere

de
Teodor V. Păcățian.

Prețul 1 fl. v. a.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

fiecare Român,

luptător pentru

dreptul național.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de

George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părțile alese din Istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — plus 500 florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Această carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

„Victoria“, institut de credit și economii în Arad.

Active. Bilanț cu 31 Decembrie 1898. Pasive.

Cassa în număr	80557.76	Capital social:	300000.—
Bon în giro-conto	325.66	3000 acții a 100 fl.	119464.51
Bon la alte bănci	102880.63	Fondul de rezervă al acționarilor	4080.49
Cambii în portofoliu	1108928.58	Fondul de pensuni al funcționarilor	1225350.37
Împrumuturi hipotecare	362863.—	Depuneri spre fructificare	8729.29
Avansuri pe efecte	24311.—	Depozit de cassă	3195.99
Cassa institutului Archid. I. nr. 2 și alte realități	67950.54	Contribuție restantă după int. depunerilor pe semestrul II.	13926.73
Efecte proprii	13803.31	Interese transitoare anticipate	558.—
Mobiliar	4091.92	Dividende neridicate	51444.40
după 10% amortisare	419.19	Profit transpus din 1897	47.208.08
Diverse conturi debitoare și interese transitoare restante	21946.57	Profit net	51444.40
	1736749.78		1736749.78

Esîte. Contul profitului și perderilor.

Întrate.

Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fructificare	6263.77	dela cambii	110.616.21
Spese:		dela hipotecă	32.028.89
registre, imprimate, lemne, lumină, diverse	6.020.67	dela avans pe efecte	1.771.61
contribuție și 10% dare după int. dep.	16.636.65	Venitul efectelor proprii	144416.71
chiria localului	1.000.—	Chirie și alte arînzii	408.65
Salare	28657.32	Provisiuni	479.33
Porto	12173.66	Venit transpus din 1897	4241.32
Amortisare din mobilier	2208.52		
Venit transpus din 1897	4.241.32		
Venit net	47.208.08		
	51444.40		
	152580.86		152580.86

Arad, 31 Decembrie 1898.

Oncu m. p., director executiv.

Raicu m. p., secretar.

Direcțiunea:

Karátsonyi m. p. Dr. Clacian m. p. Dr. Vuia m. p. V. Mangra m. p.
Ciorogariu m. p. Mihail Velicu m. p. Papp m. p.

Comitetul de supraveghere:

Vasiliu Papp m. p. Petru Truția m. p., președinte George Popoviciu m. p. Nic. Marcu m. p.

KATHREINER

cafea de maltă
Kneipp.

Bunicii și mie!

Probat de mai mulți ani ca cel mai escelent adaus la cafeaua de bone. — Recomandat de medici celor ce sufer de nervi, inimă, stomac, anemie etc. — În sute de mii de familii cea mai plăcută cafea.

[1] 2-10

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabric,

[8] 4-24

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori-ce parte, îndată-ce clopotele sînt bătute de o latură prin ceea-ce sînt mîntuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toate de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

La expozițiunea millenară în Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare millenară.

Pre-curenturi ilustrate se trimiț la cerere gratuit și franco.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.